

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП С

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093

E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Београд, Трг Николе Пашића 13

- Посланичким групама у Народној Скупштини РС - свима

Поштовани,

Према нашим сазнањима, Влада Републике Србије је донела Закон о изменама и допунама Закона о буџету за 2014. годину (ребаланс буџета) и пратеће законе, те их по хитном поступку упутила у Народну Скупштину на усвајање. Како смо, такође, сазнали из медија, и скупштински Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава је прихватио и ребаланс и пратеће законе, те се очекује расправа и усвајање ових закона.

У протеклом периоду обрађали смо се јавности, ресорним министарствима и Влади, организовали штрајк упозорења 2. октобра и штрајк и протест 22. октобра са кључним захтевом да се просвета изузме из линеарног смањења зарада свих запослених у јавном сектору и наводили образложења за тај захтев. Како видимо, ни ресорна министарства, ни Влада нису прихватила наше оправдане аргументе и ребаланс се нашао у скупштинској процедури. Оно што нас је посебно разочарало, то је и чињеница да је и Одбор за образовање, науку и технолошки развој и информатичко друштво на својој јучерашњој седници одлучио да предложи Одбору за финансије да прихвати предлог Закона о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2014. године – Раздео 24 Министарство просвете, науке и технолошког развоја, тим пре што смо 10. октобра били гости Одбора за образовање, где смо такође изнели захтев за изузећем из смањења и образложили га, очекивајући да ће нас бар Одбор за образовање узети у заштиту. То се, нажалост, није десило.

Из тог разлога се и обраћамо Вама, јер нам друге могућности више нема да утичемо на предложена законска решења и да још једном поновимо разлоге због којих смо и тражили изузеће из смањења зарада и да Вас замолимо да заступате овај наш захтев. Зашто сматрамо да имамо пуно право на то? Из разлога што је:

- просвета једина делатност у јавном сектору која је већ осетила ефекте смањења фонда плата и провела рационализацију унутар делатности.
- док је просвета била „замрзнута“, остале делатности су добијале „новчане инфузије“ у виду корекције коефицијената и солидарне помоћи која је постала за неке делатности правило и исплаћивала се месечно
- просвети је незаконито укинут минули рад, јер је још увек на снази важећи ПКУ и по том основу су запослени у просвети закинути за око 1,5-2% просветног буџета, што свакако износи више од планираног „кресања“ истог тог буџета и номинално је готово два пута веће од износа који нам је у службеним разговорима помињао Министар просвете. Осим тога, минули рад је био једина категорија по основу које се разликовала плата наставника, односно професора, јер у просвети није било плаћања стручног усавршава и сл. и наставник пред пензијом је (за 40 година пуног радног стажа) могао остварити зараду већу само 16% у односу на наставника

почетника, односно приправника. Када је реч о наставницама, онда је овај проценат још за 2% мањи. На овај начин Србија је једна од ретких земаља у којој ће плата почетника и плата колеге на крају каријере бити готово изједначене, а познато је да су све земље које су оствариле велики напредак у изласку из беде и сиромаштва своје учитеље, наставнике и професоре вредновале на начин да је плата професора на крају каријере и до два пута већа од плате почетника. Зато су те земље данас средње развијене или су већ доброно ухватиле прикључак са развијенима

- запослени у просвети немају регрес, иако је то законска обавеза, па су им и по том основу зараде мање за 8,3%
- запослени у просвети немају ни топли оброк, који је такође законска обавеза послодавца, па су им по томе зараде мање за 25% колико је некад раније било утврђено Посебним колективним уговором
- осим тога, запослени у просвети немају ни теренски додатак
- не плаћа им се прековремени рад, иако смо се на једвите јаде изборили да нам се плати преко нормни рад
- запослени у просвети немају ни социјални програм у случају технолошких вишкова, за разлику од запослених у неким другим јавним службама који су приликом проглашења за технолошки вишак добили позамашне отпремнине, а велик број њих се затим поново запослио у јавном сектору. Запослени у просвети постају технолошки вишак тек кад немају ни један час и правило је да тако нераспоређени не добијају отпремнине. Ово је довело до тога да је сада готово сваки трећи наставник без пуне норме, што значи и без пуне плате, наравно и сутра без пуне пензије, а неки од њих то што добију је мање и од законом прописане минималне зараде
- накнаду за трошкове превоза обично добијемо након судских пресуда и то у умањеном износу јер послодавци – у овом случају локалне самоуправе, закидају ову категорију запослених и умањују им законом утврђену накнаду за трошкове превоза
- јубиларне награде такође најчешће добијамо након судских спорова јер се локалне самоуправе често праве невеште и не исплаћују, иако је и ово законом утврђено, па је после низа судских спорова управо због јубиларних награда и трошкова превоза велик број школа и дан-данас у блокади јер оснивачи нису измирили обавезе према школама, а оне према својим запосленима
- просветни радници не добијају у правилу ни дневнице за такмичења, па чак ни она прописана од стране Министарства, већ најчешће своје ђаке такмичаре сами воде и сами финансирају на тим такмичењима, плаћајући њихове трошкове превоза и смештаја (додуше, понекад то чине и родитељи)
- стручно усавршавање које је обавеза за продужење лиценце (120 часова стручног усавршавања, односно минимално 15 дана) у правилу такође плаћају из сопственог џепа, иако је и то законом утврђена обавеза ЈЛС
- на једвите јаде смо успели да изгурамо „на мишиће“ минималац за најслабије плаћене категорије у просвети – физичке раднике и наше теткице. Међутим, с обзиром на напред наведену чињеницу да се ни њима не исплаћује регрес и топли оброк, односно да је тзв. корективни коефицијент (за регрес и топли оброк) у њиховом основном коефицијенту, и њима је, као уосталом и свим другим запосленима у просвети плата мања за готово 8.000 динара. За исти износ умањене су зараде и свим другим категоријама запослених у просвети
- запослени у просвети морају да се у појединим локалним самоуправама суде да би добили чак законом утврђену накнаду трошкова погребних услуга у случају смрти запосленог, односно члана његове уже породице. Солидарна помоћ у случају смрти пензионисаног радника или у случају смрти других чланова породице је за нас

мисаона именица, као уосталом и солидарна помоћ у случају теже или дуже болести, рехабилитације или настанка инвалидитета, као и солидарна помоћ за ублажавање последица елементарних непогода или других ванредних догађаја, где смо упућени углавном на међусобну солидарност

- за разлику од запослених у неким другим јавним службама и/или органима државне управе и локалне самоуправе запослени у просвети не добијају зајмове за набавку огрева, зимнице или уџбеника, стипендије и кредите за ученике и студенте, а поклоне деци за Нову годину и Божић обично финансирају сами или послодавци терају синдикате да они то плате
- за разлику од других јавних служби или великог дела запослених у јавном сектору, иако постоји законска могућност, послодавци запосленима у просвети не уплаћују премију за добровољно додатно пензијско осигурање иако смо о томе поодавно, још 2006. и 2007. године преговарали са тадашњим министром финансија и иако је то била могућност да се колико-толико обезбеди сигурност старости када се просветни радници пензионишу
- небригом друштва за просвету, плате у основним и средњим школама су са односа од 1:3 (плата спремачице и плата професора) пале на однос 1:1,7, са тенденцијом даљњег погоршања, пошто је Влада донела одлуку о већем минималцу од 01. јануара 2015. године, овај однос ће бити још неповољнији и не само да ће се минималац исплаћивати само физичким радницима и спремачицама, већ ће њиме бити и обухваћено више од трећине других категорија запослених у просвети, што је апсолутно неприхватљиво и што је однос који није забележен ни у једној другој јавној служби
- плате у образовању су у последње три и по године испод републичког просека, што је потпуно неприхватљиво када се зна да су носиоци делатности који иначе представљају више од две трећине запослених у просвети људи са високим образовањем. Зар је могуће да у земљи у којој има свега 6% људи са високим образовањем, односно 11% са неким обликом универзитетског образовања запослени који су сви стекли универзитетско образовање, а неки од њих и магистрирали и докторирали имају плату испод републичког просека? Из истог разлога, у прилогу овог дописа Вам достављамо податке Републичког завода за статистику за период од 2006. године до последње обрачунате зараде из 2014. из које поткрепљујемо ову срамотну и катастрофалну чињеницу

Наравно, могли би још наводити ових чињеница и аргумената јер их има, али сматрамо да је и ово више него довољно и да је то оно што нас убеђује да смо у праву када тражимо да се просвета изузме из линеарног смањења зарада, без обзира на све оно што су ресорни министри и премијер претходних дана износили у јавност.

Поштовани народни посланици, очекујемо од вас да подржите ову иницијативу, а просветни радници, и наравно њихови ученици и родитељи знаће то да цене у будућности и по томе ће се вероватно и опредељивати на неким будућим изборима. У сваком случају, захваљујемо унапред.

С поштовањем,

Београд, 24.10.2014.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
оснивач СРПС-а и генерални секретар НСПРВ

Zarada u prosveti i republički prosek						
Period	Prosečne zarade			Prosečne zarade bez poreza i doprinosa		
	<i>Ukupno RS</i>	<i>Obrazovanje</i>	<i>Indeks (3:2)</i>	<i>Ukupno RS</i>	<i>Obrazovanje</i>	<i>Indeks (7:6)</i>
1	2	3	4	5	6	7
I-XII 2006	31.745	33.166	104,5	21.707	22.583	104,0
I-VI 2007	36.782	38.437	104,5	26.357	27.474	104,2
VII-XII 2007	41.074	42.528	103,5	29.425	30.370	103,2
I-XII 2008	45.674	48.299	105,7	32.746	34.451	105,2
I-XII 2009	44.147	49.958	113,2	31.733	35.666	112,4
I-XII 2010	47.450	50.141	105,7	34.142	35.867	105,1
I-XII 2011	52.733	53.273	101,0	37.976	38.152	100,5
I-XII 2012	57.430	56.906	99,1	41.377	40.764	98,5
I-XII 2013	60.708	59.573	98,1	43.932	42.757	97,3
I 2014	52.438	59.207	112,9	37.966	42.548	112,1
II 2014	60.845	59.861	98,4	44.057	42.930	97,4
III 2014	59.782	59.893	100,2	43.452	42.976	98,8
IV 2014	63.167	59.812	94,7	45.847	43.053	93,9
V 2014	60.966	59.957	98,3	44.184	43.020	97,4
VI 2014	61.992	60.683	97,9	44.883	43.504	96,9
VII 2014	62.380	61.009	97,8	45..216	43.725	96,7
VIII 2014	58.503	57.255	97,9	42.122	41.015	97,4